

PATENTNI SPIS BR. 10764

Elek Eugen, trgovac, Zagreb, Jugoslavija.

Ulje za mazanje, za odstranjivanje rđe i zaštitu od rđe.

Prijava od 30 januara 1933.

Važi od 1 avgusta 1933.

Predmet pronalaska je specialno ulje, koje služi za mazanje, dalje kao zaštitno sredstvo protiv rđanja metalnih predmeta, te kao sredstvo za uspješno i brzo odstranjivanje rđe.

Do sada su se također upotrebljavala mineralna ulja za premazivanje metalnih predmeta radi zaštite od rđe, dok se za odstranjivanje rđe upotrebljavao najčešće petroleum sam ili pomješan sa kiselinama, te se tim doduše rđa odstranjivala, ali se ujedno izjedao i nagrizao sam metal, poslije čega je on još jače rđao. Drugi način za odstranjivanje rđe bio je mehanički i to obično struganjem zardalog mjesta šmirgl-papirom ili turpijom. Tim se je načinom dizao i znatan sloj samoga metala, pa je na pr. neki ponikleni predmet trebalo nakon ovog struganja ponovno na dovoljnom mjestu prevući niklom i to galvanskim ili sl. putem.

Međutim kod rđe na nepristupačnim mjestima na pr. u unutrašnjosti matice, koje su našarane na vijcima, među perima automobila i drugih vozila itd. zatajivala su redovno ova do sada poznata sredstva, pošto petroleum nije prodirao u unutrašnjost zardalog predmeta, pa je takvu zardalu maticu trebalo odšarafiti silom udarca, poslije čega nije više bila upotrebljiva, dok je na pr. kod zardalih automobilskih pera trebalo ove skinuti sa kola, odbiti jedan list od drugoga, osloboditi od rđe, namazati i ponovno montirati, a to je trajalo skoro čitav radni dan, zahtjevalo specijalne radnike i alat te se pri tom sam predmet trošio i kvario.

Ulje prema pronalasku sastoji se iz

smjese plinskog ulja, ulja za vretena, tetraaklor ugljika, nitrobenzola, te emulzionog sredstva, koje se sastoji iz glicerina i oleina, pa uslijed ovakog svog sastava ima osim svojstva dobrog mazanja još i svojstvo zaštite metala od rđe, te odstranjivanja rđe sa zardalih predmeta, koje je svojstvo još pojačano time, da ulje, te prema tome i njegovo djelovanje prodire u unutrašnjost zardalog predmeta, uslijed čega se može svestrano upotrebiti kao univerzalno sredstvo za odstranjivanje rđe. Kako se vidi iz rečenog sastava, ulje nema u sebi petroleuma, kiselina i drugih štetnih sastavina, koje nagrizaju metal. Ono prema tome čisti predmet od rđe, ujedno ga maže, te ga štiti od daljnjeg rđanja.

Da uzmemo za ilustraciju ovog djelovanja gore navedene primjere, to je kod zardale našarane matice dovoljno napakati odozgo nešto ovoga ulja, pa ovo odmah prodire unutar nareza, odstrani rđu i namaže maticu iznutra, tako, da je nakon kratkog vremena možemo odviti ključem kao svaku drugu maticu, koja nije zardala. Slično je i sa automobilskim perima, koje ne treba demontirati, čak ne treba kola ni odtereti, nego se na najgornji list namaže ovoga ulja, prema pronalasku, pa ovo prodire dalje samo među listove, odstranjuje rđu i maže ih, tako da je posao, koji je prije trajao 6 do 8 sati, gotov sada za cca 30 minuta, koliko je potrebno za prodiranje i djelovanje ulja, a osim toga nije potrebno za nj uzeti specijalne radnike, niti specijalni alat itd., nego ga može svak sam obaviti. Nije

potrebno ni naglasiti, da se u oba navedena, kao i u svakom drugom slučaju, dotični predmet ne troši ne kvari. Poniklovanje, posrebrene itd. predmete nije potrebno poslije čišćenja ovim uljem ponovno prevlačiti galvanskim putem ili sl., pošto im je površina nakon ovog čišćenja opet kao nova. Kako se iz ovih svojstava ulja prema pronalasku vidi, njegova je upotreba svestrana u dnevnom životu počevši od tvornice i radione, pa sve do u kućanstvu.

Ovo ulje dobiva se prema pronalasku mješanjem u specialnim strojevima za mešanje i to hladnim putem smjese, koja se sastoji iz cca:

34⁰/₀ destiliranog plinskog ulja, viskozitet 1.5

51⁰/₀ destiliranog ulja za vretena, viskozitet 4.5

11, 4⁰/₀ mješavine tetraklor ugljika

0,6⁰/₀ nitrobenzola

3⁰/₀ emulzije iz jednog dijela glicerina i dva dijela oleina. Razumije se, da neznatne varijacije u količinama ovih sastojaka ne vrijeđaju bitnost pronalaska, pa se u tom pogledu ne ograničujemo.

Patentni zahtjevi:

1) Ulje za mazanje, za odstranjivanje rđe i zaštitu od rđe, naznačeno time, što se isto sastoji iz cca. 34⁰/₀ destiliranog plinskog ulja, viskozitet 1,5, 51⁰/₀ destiliranog ulja za vretena, viskozitet 4,5, 11,4⁰/₀ mješavine tetraklor ugljika, 0,6⁰/₀ nitrobenzola i 3⁰/₀ emulzionog sredstva iz jednog dijela glicerina i dva dijela oleina.

2) Ulje po zahtjevu 1, naznačeno time, što se isto dobiva mješanjem sastavina hladnim putem u specialnim strojevima za mješanje.